

vede v popularni obliki, da je pristopna vsakemu, kdor je dovršil vsaj ljudsko šolo. Ta knjižnica bi morala obsezati drobne zvezke, katerih vsak bi bil nekak vademekum v dotični znanosti, kakor na pr. knjižica „domači zdravnik“ — Slovenci celo take nimamo — obseza jedro in najvažnejše stvari iz medicine.

Nemci, Angleži, Francozi in tudi Rusi imajo več taci knjižnic. Vzorna je Göschenova zbirka. še boljša je v kolibri-formatu (3 krat 4 cm) izhajajoča Repe-titionsbibliothek, katera se izdaja v Halberstadt, a naj-izglednejša mej vsemi, kar jih poznamo, je „L' école mutuelle, cours d' education populaire“. Ta knjižnica obsega 23 zvezkov, drobnih in cenenih in v teh zvezkih je v lahnem slogu, v poljudni besedi podano vse, kar mora človek vedeti. Začenši od slovnice francoskega je-zika, preko medicine do filozofije so tu pratično poljudno razloženi najvažnejši nauki vseh ved.

Nimamo v mislih knjižnice, ki bi se šopirila v razkošnih sobanah imovitega meščanstva, ampak knjiž-nico, ki bo namenjena preprostemu ljudstvu. Njeni se-šitki bi služili za darilo birmancem, v premijo pridnemu dijaku, v darilo pri tombolah. Mladina in odrasli se bodo s temi spisi naslanjali obzorje narodovo se bode širilo in omika bode rasla, a česa smo bolj potrebni, kakor omike!

Knjigotržci slovenski! ustvarite nam tako zbirko!

Politični pregled.

Proti § 14. — Nemškonacijonalna stranka je obelodanila jako energičen protest proti porabi § 14. osnovnih zakonov za uveljavljanje nagodbe. Naša vlada se zdaj opira izključno na ta § 14. Ne samo, da izdaja na tej podlagi res nujne odredbe, ampak na temelju tega paragrafa najema že posojila in nalaga nove davke, ker je absolutno nedopustno in proti-ustavno.

Boj za Dunaj. — Minolo soboto so dunajski socijaln demokratje priredili veliko demonstracijo proti krščanskim so-cijalistom. Pri tej demonstraciji je prišlo do večjih izgredov, in je bilo mnogo socijalistov aretovanih. Zdaj je vlada začela proti socialnim demokratom jako energično postopati. Prepove-čala je vse shode, kar so jih sklicali, iz česar se sklepa, da hoče vlada iti krščanskim socijalistom na roko in potrditi njih načrt volilne reforme.

Spravna pogajanja z Nemci. — Časopisje se bavi prav veliko z vestjo, da hoče vlada v kratkem začeti poga-janja z Nemci, da bi opustili obstrukcijo. Nekateri listi trde, da je vlada že vse pripravila za to spravo, drugi pa zopet zagotavljajo, da grof Thun sploh ni imel namena, se z Nemci dogovarjati, ampak, da so ta načrt skuhali tlsti „zmerni ele-menti“ v desnici, ki so zbrani v nemški katoliški ljudski stranki in okrog viteza Madeyskega. Ker so Nemci rekli, da so v binkoštnem programu zahtevali minimum tega, kar jim gre, in ker postaja češki narod čedalje bolj nezadovoljen, najbrž tudi nova pravna akcija ne bo imela vspeha.

Staročeska stranka je takorekoč izginila iz javnega življenja. Praški župan je Mladočeh, v dež. zboru in v drž. zboru zastopajo Mladočehi narod, nekaj tako mogočne staro-

češke stranke ni nikjer več. Teda njeni pristaši še niso iz-umrli. V Pragi sami imajo Staročehi veliko zaslonbo in ker je tudi duhovščina večinoma v njihovem taboru, bi zamogli Staročehi lahko poskusiti, da pridejo zopet do upliva v javnem življenju. Zdaj se čuje, da hočejo res zopet poseči v politično življenje in svojo stranko na novo organizovati. Uspeha pri-čakujejo toliko več, ker tudi sedanja mladočeška stranka faktično ne postopa nič drugače, kakor se Staročehi.

Ogrska. — Poslanska zbornica je dognala posvetovanja o nagodbenih predlogah in jih je vse brez premembe odobrila. Zdaj se bavi s temi predlogami gosposka zbornica, ki jih brez vsega dvoma potrdi. Ogrski parlament je torej to zadevo rešil. Sprejeti zakoni se prelože na nemški jezik in se uveljavijo pri nas. Kdaj se uveljavijo, o tem so se ministri te dni dogo-vorili v Pešti, kamor sta bila prišla grof Thun in baron Dipauli.

Rusija. — Cesarjev brat, veliki knez Jurij Aleksan-drovič, presumtivni prestolonaslednik, je umrl te dni še jako mlad. V zadevi finskega vprašanja je car izdal reskript, v ka-terem zagotavlja Fincem popolno avtonomijo v notranjem zakonu-dajstvu ter naglašja, da imajo kaukazane reforme samo namen, zagotoviti jednake pravice vsem, [pod ruskim žezlom živečim narodom.

Srbija. — Minoli četrtek je bivši gasilec Gjuro Kne-žević v Belemgradu poskusil vstreliti razkralja Milana. Ko se je Milan s svojim pobočnikom majorjem Lukićem peljal v Konak, vstrelil je Knežević štirikrat nanj Milan je bil na hrbtu lahko ranjen, major Lukić pa na roki težko. Milan je ta atentat porabil, da se loti svojih nasprotnikov. Pod pret-vezo, da je Knežević priznal, da je poskusil razkralja umo-riti po naročilu nekih zarotnikov, je dal Milan aretovati naj-veljavnejše voditelje radikalne in napredne stranke, bivše mi-nistre, visoke uradnike, častnike itd. Na ta način upa, da se ohrani na krmilu in da reši dinastijo.

Bolgarska. — Vsled slabih finančnih razmer in ker v celi Evropi ni bilo dobiti posojila, se je vlada odločila, dati bolgarske železnice v zakup dunajski „Länderbanki“. Radi tega se mej narodom začelo veliko gibanje proti vladi in tudi proti knezu samemu. Opozicija je uprizorila manifestačne shode v raznih mestih in prišlo je tudi do demonstracij proti knezu vsled česar je ta zapustil Sofijo in šel v Evsinograd na leto viče, kar je prozročilo govorico, da so Bolgari kneza siloma odpeljali iz dežele in ga odstavili. Tako daleč sicer še ni prišlo, ali položaj je jako resen.

Belgija. — V predzadnji seji belgijskega parlamenta je bil izvoljen odsek, ki se naj posvetuje v reformi volilnega reda. Do sklepov bržčas ne pride. Obče se sodi, da se raz-pusti parlament. Položaj se pojasni 23. t. m., ko bode kralj preciziral stališče krone v sedanji krizi. Sodeč po brošuri ge-nerala Brialmonta, kraljevega posebnega prijatelja, se izreče kralj kolikor toliko za zahteve združene opozicije.

Obrtnija.

Zavarovanje obrtnikov za starost.

Češki obrtniki so imeli nedavno tega v Jičinu shod, na katerem je poslanec Krejčík govoril o velevažnem vprašanju, o katerem so v nas Slovencih še ni dosti go-vorilo, namreč o zavarovanju obrtnikov za starost.

O pomenu zavarovanja za starost v obče pač ni treba še obširno razpravljati. Po vsem širokem svetu